

Magyar muzsikusok

A legnagyobb magyar muzsikus maga a nép. A 80 milliós Németországban 6 ezer népdalt sikerült összegyűjteni. Nekünk 200 ezer népdalunkat jegyezték le. A magyar dal a magyar nyelvvel egyidős – vallja Kodály Zoltán. Sajátossága az ötfokú (pentaton) dallam. Páratlanul gazdag **népdalkincsünk** nemcsak a gyűjtőket, szakembereket ejti rabul, hanem a magyar és idegen zeneszerzők egész sorát, akiknek műveiben gyakran bukkannak fel magyar dallamok.

■ Élő, zenés újság. **Tinódi Lantos Sebestyén**, históriás énekmondó várról várra járt, és megénekelte a csatákat, fontos eseményeket. Oly népszerű volt, hogy művészetéért nemesi rangot kapott. Címere elárulja hivatását.

■ **Bakfark Bálint** a reneszánsz kor európai híró lantvirtuóza* és zeneszerzője. A Báthoryak udvari zenésze volt, egész Európát bejárta.

■ **Kájoni János**, csíksomlyói ferences szerzetes, orgonista vallásos énekeskönyvében több népi dallamot is megörökített. A XVII. századi Kájoni-kódex a zenetörténet egyik legrégebb kincse.

■ A legjelentősebb protestáns énekeskönyv szerzője **Szenci Molnár Albert**. Közel 400 éves zsoltárait ma is énekeljük.

■ A szabadságharc, majd a bujdosás idején a Rákóczi-nótának olyan mozgósító ereje volt, hogy az osztrákok betiltották, akárcsak a kurucok jellegzetes hangszerét, a **tárogatót**. A **Rákóczi-induló** később **Liszt Ferenc** és a francia **Hector Berlioz** feldolgozásában világhírűvé, az 1848-as forradalom egyik gyűjtőszikrájává vált.

■ **Esterházy Pál** herceg Harmonia caelestis című munkája az európai technikát magyar jelleggel ötvözi.

■ **Esterházy Miklós** kismartoni és fertődi kastélyában európai rangú zenei élet folyt. **Joseph Haydn** 30 éven át volt itt udvari zeneszerző, karmester. Nem csoda, hogy szerzeményeibe gyakran szó magyaros dallamokat.

■ **Beethoven** többször vendégeskedett a Brunswick-család martonvásári kastélyában. Az István király-nyitány és a Holdfény-szónata őrzi ennek emlékét. De **Schubert** és **Brahms** muzsikájába is belopakodtak a magyar dallamok. Ezt leginkább Brahms VI. Magyar tánca tükrözi.

* *Virtuóz: aki hangszerén páratlan ügyességgel játszik*

■ A romantika korától a legelterjedtebb magyar tánc, a nemzeti érzés kifejezője a **verbunkos** volt. Maga a szó német eredetű, katonatorozót jelent. A verbunkos stílus koronázatlan királya **Bihari János**.

■ **Liszt Ferenc** csodagyermekként hagyta el hazáját. Bárhogy ünnepelte a világ, lélekben mindig magyar maradt. Ezt sugározzák művei és a magyar zenei életben vállalt szerepe. Jóteköny hangversenyekkel támogatta az 1838-as pesti árvíz károsultjait, a Nemzeti Zenede létesítését, a tehetséges magyar muzikusokat, misét komponált és vezényelt az esztergomi székesegyház felavatására.

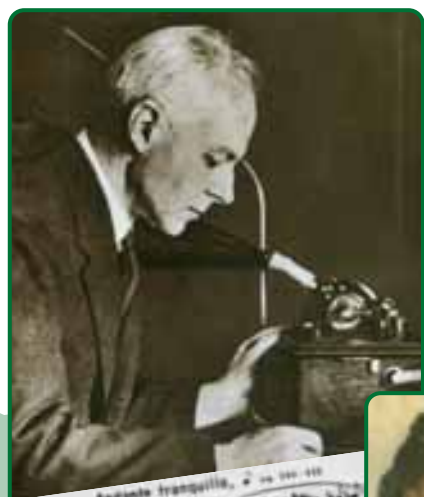

■ Legnagyobb operaszerzőnk, **Erkel Ferenc**, a Bánk bán és a Hunyadi László zeneszerzője. Erkel Ferenc szerezte a Himnusz, Egressy Béni pedig a Szózat zenéjét. Erkel nemcsak zeneszerző, hanem kitűnő karmester, zongorista, pedagógus is volt. Ő indította el a magyar kóruséneklést, melyet akkoriban dalármozgalomnak hívtak.

■ Az operett bécsi gyökerekből nőtt ki, de leggazdagabban magyar földön virágzott. **Lehár Ferenc, Huszka Jenő, Kálmán Imre, Kacsóh Pongrác** operettjei ma is népszerűek.

■ **Bartók Béla** és **Kodály Zoltán** teljes gazdagságában feltárta, és egész életművének középpontjába emelte **ősi népdalkincsünket**. Bartók a zeneszerzésben, Kodály a zenei nevelésben volt a XX. század

lángelméje. Bartók szerzeményei megújították a komolyzene nyelvét, Kodály módszere meghódította a világ zeneoktatását. Mindkettejük tiszta forrása a magyar népdal volt. Mindkettejük életműve korszakalkotó, sokszínű, gazdag és halhatatlan.

Mesémhez zenét is küldök: kattints a www.napsugar.ro/hallgasd rovatára! Énekeld népdalainkat, építsd magadba ezt a hangzásvilágot, hiszen magyarnak lenni nemcsak azt jelenti, hogy magyarul beszélünk: meg kell tanulnunk zenei anyanyelvünket is.

Zsigmond Emese

